

CHODSKÝ PES

ZPRAVODAJ 2/2023

Ennie z Boršova a Baylie a Fletcher Enriel

Dixie, Beliz, Daiqi Český rubín

KONTAKTY A DŮLEŽITÉ ADRESY

Zpravodaj KPCHP se od čísla 1/2023 vydává pouze elektronicky a je určen členům Klubu přátel chodského psa.

Zpravodaj KPCHP číslo 3/2023 vyjde v prosinci. Příspěvky posílejte do poloviny listopadu na e-mailovou adresu klub.chp@seznam.cz.

Příspěvky:

Texty ve formátu .doc či .docx, neformátované, bez dělení slov a bez vložených fotografií. Za čárkou ve větě a za tečkou či dvojtečkou se dělá mezera, před ně mezera nepatří. Podepište se.

Tabulky ve formátu .doc, .docx, .xls či .xlsx.

Fotografie nazvané plným jménem psa se správně psaními velkými písmeny, formát .jpg, velikost přes 2,5 MB (při 100% zobrazení by měl být obličej vašeho psa ostře řezaný). Z odkazu na internetu jednotlivé fotky nevybíráme.

Redakce má právo na redakční úpravy textů. Za správnost údajů v nich odpovídají jejich autoři.

REDAKČNÍ RADA

Kateřina Mohapelová, klub.chp@seznam.cz, tel. 608 964 349

Zdeňka Koubíková, zafkoubikovi@seznam.cz

Jaroslava Popková, j.popkova@seznam.cz

Lenka Svobodová, svobodova.1@seznam.cz

Alena Kromková, kromka@centrum.cz

Marie Trauskeová, m.trauskeova@seznam.cz

Cena inzercí (prodej, koupě, krytí):

Řádková do 300 znaků, bez fotografie:	50 Kč
1/3 strany s 1 fotografií:	200 Kč
1/2 strany s 1 fotografií:	400 Kč
Příplatek za každou další fotografii:	50 Kč
1/1 strany:	dohodou

Inzerát zaplatíte na účet klubu s variabilním symbolem 05. Doklad o platbě musí být přiložen k objednávkám, jinak nebude inzerát zveřejněn.

KLUB PŘÁTEL CHODSKÉHO PSA

www.kpchp.org

Adresa: U Pergamenky 3, 170 00 Praha 7
Bankovní spojení: ČSOB, a. s., Hradec Králové
číslo účtu: 162 705 919/0300

IBAN: CZ07 0300 0000 0001 6270 5919
BIC: CEKOCZPP

Kontaktní adresa:

Jana Kudrnáčová, Rosnice 19, 503 12 Všešary

VARIABILNÍ SYMBOLY PLATEB:

členský příspěvek	číslo členského průkazu
svod	02
bonitace	03
krycí list	04
inzerce	05
dotace	06
dar	07
propagační předměty	08
výstavy – specifický symbol je číslo mobil. tel.	10
kontrola vrhu	11
členský příspěvek zahraničního člena	11

KPCHP – ČLENOVÉ VÝBORU

PŘEDSEDKYNĚ:

Jana Kudrnáčová

bryvilsar@seznam.cz, tel. 603 511 040

MÍSTOPŘEDSEDA, JEDNATEL A REFERENT

PRO VÝSTAVY:

Karel Peroutka

KarlosPeroutka@seznam.cz, tel. 605 716 618

HLAVNÍ PORADKYNĚ CHOVU:

Ivana Soldánová

IvaSold@seznam.cz, tel. 728 109 962

POKLADNÍ:

Adrijana Vildová

kpchppokladni@seznam.cz, tel. 721 170 287

REFERENTKA PRO VÝCVIK:

Jana Maierová

maierovajana.kpchp@seznam.cz, 608 332 375

REFERENTKA PRO WEBOVÉ STRÁNKY,

SVODY A BONITACE:

Zdeňka Štěpánová

zdenka.stepanova@post.cz, tel. 732 933 402

ČLEN VÝBORU:

Sylva Jančová

sylva.vitacanina@gmail.com, tel. 605 233 541

KPCHP – ČLENOVÉ REVIZNÍ KOMISE

PŘEDSEDKYNĚ:

Lenka Frydrychová

fydrychova.plhov@seznam.cz, tel. 731 085 680

ČLENKY:

Marcela Karenová

marcelakarenova@seznam.cz, tel. 608 530 892

Zdeňka Koubíková

zafkoubikovi@seznam.cz, tel. 731 730 840

KRAJŠTÍ PORADCI CHOVU KPCHP

STŘEDOČESKÝ KRAJ A PRAHA:

Zdeňka Štěpánová, kontakty viz výše

JIHOČESKÝ KRAJ A VYSOČINA:

Lenka Fejerová

zgipova@seznam.cz, tel. 607 572 758

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ:

Jana Kudrnáčová, kontakty viz výše

PARDUBICKÝ KRAJ:

Lenka Metelková

dasickezatysi@seznam.cz, tel. 724 745 463

LIBERECKÝ A ÚSTECKÝ KRAJ:

Adrijana Vildová, kontakty viz výše

KARLOVARSKÝ A PLZEŇSKÝ KRAJ:

Karel Peroutka, kontakty viz výše

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ:

Jana Soldánová

jana.soldanova@post.cz, tel. 774 951 501

JIHOMORAVSKÝ KRAJ:

MVDr. Martina Mrňová

martina.mrnova@aurinko.cz, tel. 602 642 223

ZLÍNSKÝ A OLOMOUCKÝ KRAJ:

Ivana Soldánová, kontakty viz výše

VÝCVIKOVÁ KOMISE KPCHP

Předsedkyně:

Jana Maierová, kontakty viz výše

Členové:

Lucie Kolajová (Majerová)

Zuzana Péčková

Karel Vild

WEBMASTER kpchp@seznam.cz

Best Boy Rosa white

DŮLEŽITÉ ADRESY:

ČESKÝ KYNOLOGICKÝ SVAZ (ČKS)

U Pergamenky 3, 170 00 Praha 7- Holešovice
tel.: 266 722 111, 266 722 224

• zde žádáte o zaregistrování chovného jedince (po absolvování bonitace).

Při zasílání průkazu původu k přeregistraci chovného jedince v souvislosti s uchovněním je bezpodmínečně nutné zaslat na ČKS i výkonnostní knížku. Bez zaslání Výkonnostní knížky nelze přeregistraci provést.

• zde chovatelé žádají o zápisová čísla pro štěňata (viz tiskopis Hlášení vrhu)

e-mail: plemennakniha2@kynologie.cz

• zde vyhotovují průkazy původu pro štěňata

• zde vyhotovují exportní průkazy původu

Na tuto adresu také zašlete doklady k doplnění evidence – v případě, že u chovného jedince získáte další výstavní ocenění nebo od původní registrace absolvujete zkoušku z výkonu.

ČESKOMORAVSKÁ KYNOLOGICKÁ UNIE (ČMKU)

Maškova 3, 182 53 Praha 8

tel.: 234 221 371, e-mail: cmku@cmku.cz

• zde přiznávají tituly šampionů

• zde vyřizují přiznání chráněného názvu CHS

Titul: *Bet Proxima Centauri z Pohoří Kull*

Zadní obálka: *Áilie Shadow Dream*

Yoker z Letinské kovárny

Chodský pes ve výkonu – výsledky za daný rok posílejte na: chodskypesvykon@seznam.cz

Zápis ze schůze výboru

konané 8. 7. 2023 od 9:30 h v Hradci Králové

Přítomni:

Výbor: Kudrnáčová J., Peroutka K., Soldánová I., Štěpánová Z., Maierová J., Vildová A.

Revizní komise: Frydrychová L.

Omluvena: Mohapelová K.

Briki od Pohanských kamenů

1. Kontrola úkolů z minulé schůze

Vše splněno

2. Akce v roce 2023

Výstavy 2023:

29. 07. **Memoriál Ing. Findejse** – Zděřina
rozhodčí: Peroutka a Grygarová
sponzor: Royal Canin
30. 09. **Klubová výstava** – Mohelnice
rozhodčí: Frňčovi
sponzor: Royal Canin

Bonitace 2023:

Vždy druhý den po výstavě.

Bonitační komise Zděřina: Soldánová I., Soldánová J. a Vildová A. + výcviková komise

Svody 2023:

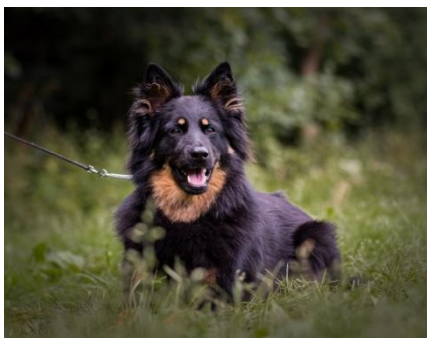
05. 08. Zděřina
28. 09. Mohelnice
21. 10. ranč Esadera (Písek)

Výroční členská schůze 2023:

30. 07. Zděřina

Výcvikové akce 2023:

16. 09. **Kozinův pohár** – Polička

Afi Bohemia Aneri

3. Výroční členská schůze 2023 (VČS)

Zápisní řád: viz návrhy z chov. kolegia
Stanovy: úpravy rozešle předseda
klubu na výbor KPCHP před VČS 2023
Prezenční listina Zdena Štěpánová
Volební lístky + vše pro volby Karel Peroutka

4. Klubový web

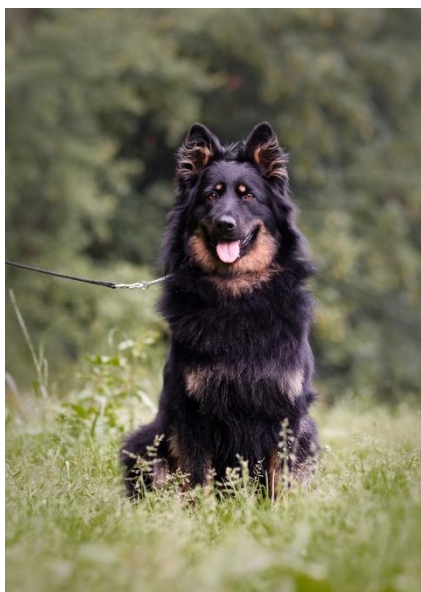
Probíhá zadávání výsledků Chodský pes ve výkonu a s tím spojené úpravy webu KPCHP.

5. Zpráva pokladní

Zpráva bude připravena a přednesena na VČS 2023.

6. Ostatní

- Odvolání paní MVDr. K. Janovské – fena Caira Huribana (výška)
Odpoví předseda KPCHP, možnost rebonitace Mohelnice 1. 10. 2023

Aeris z Pohoří Kull

- akce 2024:

Výstavy: 20. 04. 2024 kemp Pecka
27. 07. 2024 Seč
14. 09. 2024 Plumlov

Bonitace: budou druhý den po výstavě
Omezení počtu bonitovaných psů na maximálně 75 psů/fen na akci (přihlášky po limitu budou vráceny vč. bonit. poplatku).

Svody: termíny na další výborové schůzi

- V případě, že bude schválen návrh na usnesení na VČS a bude DM jako povinné vyšetření u CHP, nebude již od 1. 1. 2024 vyplácen příspěvek na testování.

- dát na web „smlouvu“ o poskytování chovatelského servisu (KL, kontrola vrhu apod.) pro

majitele chovné feny, který není členem KPCHP – nutno vložit

Úkol: Kudrnáčová J.

Heavenly Phoebe Rosa white

7. Chovatelské kolegium

Přítomni navíc poradci chovu od 11 hodin: Mrňová M. a Metelková L.

Od 1. 1. 2024 vyřadit z Programu zdraví podporu DM, bude-li odsouhlaseno jako povinné vyšetření.

Příloha č. 1 změny zápisní a bonitační řád

Úkol: Kudrnáčová J.

Zjistit funkčnost v jiných klubech, jak zveřejňovat zdravotní informace.

Úkol: všichni

Zapsal: K. Peroutka

Omluva za chybně uvedená jména psů

Ve Zpravodaji 1/2023 byla u horní fotografie na straně 19 uvedena špatná jména psů. Za chybu se omlouváme a zveřejňujeme opravu:

Alžběta Duvlarides a Agnes Badaluhami

Zápis z výroční členské schůze KPCHP

konané v neděli 30. 7. 2023 ve Zděřině od 15 h.

Přítomno 73 členů KPCHP

Jednání proběhlo dle programu VČS.

1. Zahájení schůze

Předsedkyně KPCHP Jana Kudrnáčová přivítala členy KPCHP a ihned schůzi ukončila pro nedostatečný počet členů.

Schůze byla opět zahájena v 15:20.

Prezentace: celkem přítomno 73 členů spolku

2. Volba komisí

Mandátová:

Víldová A., Šmejkalová L., Krouželová H.

Návrhová:

Kudrnáčová J., Jančová S., Kromková A.

Volební:

Koubíková Z., Popková J., Čapková A.

Ashley ze Strážného hradu

3. Schválení programu

Schváleno jednomyslně.

4. Schválení jednacího a volebního řádu

PRO 72, 1 se zdržel

Jednací a volební řád byly schváleny.

5. Zprávy členů výboru a revizní komise

Předneseny zprávy předsedkyně, jednatele, hlavní poradkyně chovu, pokladní, referentky pro svody a bonitace, referentky pro výcvik a revizní komise.

6. Představení kandidátů do výboru a RK

Starý výbor kandiduje celý i RK. Na kandidátku do výboru spolku se přihlásila Sylva Jančová (její představení).

Axi Dotted Dragon

7. volby

Proběhly volby do výboru a RK KPCHP, z.s.

8. návrhy na usnesení VČS

Úpravy Zápisního řádu KPCHP s platností od 1. 1. 2024 v bodech:

Odstavec 20. doplnění bodu d), následně posun bodů e), f), g). Úprava nově pojmenovaných bodů f) a g). Doplnění odstavce 46, úprava odstavce 47.

d) **Vyhodnocení DM. Přenašeč, pozitivní a nevyšetřený jedinec může být v chovu využit pouze ve spojení s negativním jedincem.**

f) Úspěšné absolvování bonitace od stáří 18 měsíců (tolerance maximálně 7 dnů, chybějících do dne bonitace, je možná). Do PP se запиše výsledek bonitace (chovný, chovný s omezením, nechovný, bonitace odložena), bonitační kód a výsledek RTG **a DM**.

Hlasování: PRO 70

návrh byl schválen

Erin All Peramans

g. ~~Dotčení stanovené věkové hranice — minimálně 18 měsíců pro první krytí a maximálně 9 let u psa a 8 let u feny (počínaje dovršením~~

~~data narození) minimální věkové hranice pro využití v chovu u psa i feny 24 měsíců a maximální hranice u psa neomezené a u feny 8 let (počítá se dle data narození).~~

Hlasování: PRO 37, proti 25, zdržel se 7
návrh byl schválen

46. Chovná fena smí mít vrh pouze jednou v kalendářním roce. **Maximální počet vrhů u chovné feny je 5 vrhů.** Výbor spolku je oprávněn upravit na základě doporučení chovatelského kolegia stanovený postup odlišným způsobem

Hlasování: PRO 52, proti 14, zdržel se 3
návrh byl schválen

47. ~~Počet krytí jedním psem během kalendářního roku je klub oprávněn omezit.~~ **Chovný pes může mít v prvních dvou letech po uchovnění nejvýše 5 krytí za rok (nepočítá se neúspěšné krytí, tj. nenarodil se vrh). Za dodržení zodpovídá majitel chovného psa.**

Nelze použít ke 2. krytí stejného chovného psa, který byl použit k 1. krytí stejné feny.

Hlasování: PRO 56, proti 10, zdržel se 3
návrh byl schválen

Fresh Prince Lukato Gold

Úpravy Stanov KPCHP s platností od 1. 1. 2024 v bodech:

3. Členství v klubu

3.2. Členství ve spolku vzniká schválením výborem spolku podané a řádně vyplněné písemné žádosti uchazeče o členství a zaplacením členského příspěvku.

Typy členství:

a. řádný člen

b. rodinný příslušník (stejná práva a povinnosti jako řádný člen, platí nižší členský poplatek). Ruší se znění: „nedostává Zpravodaj“.

c. čestný člen (udělení čestného členství schvaluje výbor, neplatí členský poplatek).

Ruší se znění: „dostává Zpravodaj“.

Hlasování: PRO 68, zdržel se 1 návrh byl schválen

Hedequicka Enea Lukato Gold

3.7. Mezi základní povinnosti člena spolku patří:

b) platit včas roční účelový příspěvek ve výši stanovené členskou schůzí spolku a každoročně odeslat na adresu jednatele spolku kopii dokladu o platbě a **současně zaslat vyplněný dotazník zdraví u svého psa/psů (vyplnit na webu KPCHP).**

Hlasování: PRO 5, proti 57, zdržel se 6 návrh nebyl schválen

5. Správa spolku
5.2.

d) stávající znění + přidat větu: **Klub vydává elektronický zpravodaj na www.kpchp.org.**

Úpravy Zápisního řádu s platností od 1. 1. 2024 v bodech:

8.
Odstavec 8 se ruší a nahrazuje novým: **Příbuzenská plemenitba je povolena maximálně do 3,13% Wrightova vzorce.**

Hlasování: PRO 21, proti 44, zdržel se 1 návrh nebyl schválen

Yanny El Bryvilsar

40.
Krycí list obsahuje základní údaje o chovných jedincích, **kde alespoň jeden z nich musí být v den vystavení krycího listu starší 4 let.**

Hlasování: PRO 8, proti 55, zdržel se 6 návrh nebyl schválen

Další návrhy a pověření pro výbor KPCHP:

- Členská schůze pověřuje výbor KPCHP zkontrolovat všechny normativy a stanovy + znění standardu chodského psa – dát jednotnou formu.
- Návrh paní Nápravové: Vypracovat metodiku pro vyplňování dotazníku zdraví *úkol pro výbor do konce roku 2023*

9. Chodský pes ve výkonu 2022, vyhlášení a předání cen

Proběhlo vyhlášení soutěže a předání cen.

10. Seznámení s výsledky voleb

Výsledky voleb
(odevzdáno 72 hlasovacích lístků):

Kopretina od Brány Ráje

Výbor KPCHP:

Jančová Sylva	55 hlasů
zvolena do výboru KPCHP	
Kudrnáčová Jana	66 hlasů
zvolena do výboru KPCHP	
Maierová Jana	66 hlasů
zvolena do výboru KPCHP	
Mohapelová Kateřina	22 hlasů
nezvolena do výboru KPCHP	
Peroutka Karel	70 hlasů
zvolen do výboru KPCHP	
Soldánová Ivana	69 hlasů
zvolena do výboru KPCHP	
Štěpánová Zdenka	61 hlasů
zvolena do výboru KPCHP	
Vildová Adrijana	61 hlasů
zvolena do výboru KPCHP	

Naiva Gaviro

Revizní komise:

Frydrychová Lenka	67 hlasů
zvolena do revizní komise KPCHP	
Karenová Marcela	70 hlasů
zvolena do revizní komise KPCHP	
Koubíková Zdenka	69 hlasů
zvolena do revizní komise KPCHP	

11. diskuze

Pí Nápravová: úkol pro výbor – pověřit propagační komisi upravit článek o pracovním využití CHP (rubrika Současný chodský pes a jeho využití) – aktualizace obsahu + fotografie.

Pí Metelková: návrh pro výbor – zrušit přidávání výsledků z krajských a oblastních výstav na klubovém webu.

Pí Nápravová: zkusit oslovit majitele krycích psů o zveřejnění adresy na webu KPCHP
Pí Schönová: aktualizace sekce krásy a výkon a výkon. Zasílají členové, majitelé psů sami, a to po splnění uvedených podmínek.

Pí Nápravová: mrtvá štěňata + kontroly vrhu – zvažít zveřejnění na webu KPCHP. Řešení pro chovatelské kolegium.

Pan Koutný: apelovat na členy klubu o zaslání informací k úmrtí svých psů. Odpověď: Možno pouze učinit „výzvu“.

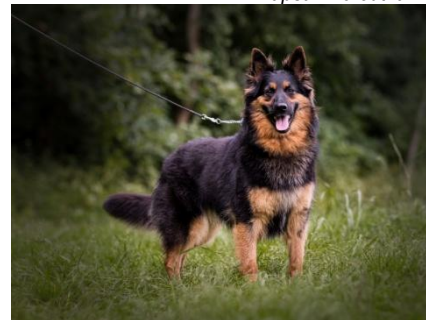
Pí Čapková: zveřejnit datum úmrtí. Odpověď: Je to na majitelích.

Vše úkoly pro výbor KPCHP.

12. závěr

Schůzi ukončila předsedkyně klubu v 18 hodin.

Zapsal: Peroutka K.

Havana Vaja Choďák

Týdenní akce KPCHP 2024

Týdenní akce KPCHP se bude v roce 2024 konat v kempu PECKA - www.kempecka.cz.

Většina z nás areál dobře zná z našich dubnových víkendových akcí.

POZOR – oproti předešlým rokům se uskuteční v dřívějším termínu, a to od pátku 12. července do neděle 21. července 2024.

K dispozici budeme mít dolní část areálu, tedy 30 chatek 4lůžkových, vilku (4 samostatné ložnice, společná kuchyň, obývací a sociální zařízení) a bungalovy.

Celkem 150 lůžek v 42 samostatných ubikacích. Věřím, že tyto prostory naše skupina plně využije.

Opět platí pravidlo, že rezervace ubytování těchto prostor je pro osoby, které jedou na celou celotýdenní akci!!!

Kdo přijede pouze na víkend, musí se ubytovat ve stanech, vlastních karavanech nebo v okolních areálech/penzionech, kterých je dostatek.

Kdo tuto lokaci nezná, tak v 300m vzdálenosti je koupaliště, v blízkosti rybník.

V areálu je výborná restaurace s domácí kuchyní i minutkami, velká terasa před restaurací a jídelnou.

Kam na výlety v blízkém okolí?

Můžete se vydat na hrad Pecku, na Krkonošskou vyhlídku, Novopatský vodopád, vrchol Zvičina, do Městského muzea v Nové Pace, na Hravou naučnou stezku Sojčí, k Sýkornickým vodopádům u Nové Paky, na Lesní stezku pod Zvičinou, k vodní nádrži Les Království na Labi, do ZOO Safari ve Dvoře Králové a na mnoho dalších míst.

Těšíme se na viděnou v příštím roce na naší tradiční týdenní akci!!!

Artheo a Ardeth Bay ze Sailernu

Plánované akce v roce 2023

Bližší informace o akcích najdete na adrese https://www.kpchp.org/akce_klubove.php

16. 09.	O Kozinův pohár 2023
28. 09.	Svod, Mohelnice
30. 09.	Klubová výstava, Mohelnice
01. 10.	Bonitace, Mohelnice
07. 10.	Pojizerím za sluncem, chata Pláně pod Ještědem
14. 10.	MČR v agility, Kutná Hora
21. 10.	Svod, ranč Esadera (Písek)
28.–29. 10.	MČR canicross, Němčice
28. 10.	Ve stopách Levou zadní, Pyšely

MČR CHP v agility 2023

V sobotu 14. 10. 2023 se bude konat Mistrovství České republiky chodských psů 2023 v agility v rámci závodu O Kutnohorský groš v ZKO Kutná Hora. Kategorie Open, A0, Veteráni.

Podrobné informace najdete na adrese <https://kacr.info/competitions/4262>

Svod dorostu – 21. 10. 2023

KPCHP vás srdečně zve na svod dorostu chodských psů, který se bude konat jako součást víkendu s chodským psem dne 21. října 2023 na Ranči Esadera u Písku

Termín: 20.–22. října 2023
Místo: Ranč Esadera u Písku
<https://www.rancesadera.cz/>

Ubytovaní si každý zajišťuje sám.
Kontakt pro ubytování: Karel Peroutka
e-mail: KarlosPeroutka@seznam.cz

Uzávěrka přihlášek pro svod: 21. září 2023

Program:

20. října
Příjezd+ubytování+ večerní posezení

21. října
SVOD dorostu chodských psů
přijímka: 9:00–9:30 hod.
zahájení posuzování: 9:30 hod.
Večer seminář z veterinární oblasti

22. října
dopoledne společný výlet

Pro případné dotazy kontaktujte:
Karel Peroutka, mobil +420 605 716 618
e-mail: KarlosPeroutka@seznam.cz

Cirkusák z Malého údolí

**Podmínky pro účast na svodu dorostu:
Věk psa/feny od 7 do 15 měsíců**

Doklady pro účast na svodu:

- originál průkazu původu nebo potvrzení plemenné knihy, výkonnostní knížka
- člen klubu navíc průkaz KPCHP s dokladem o platbě na rok 2023

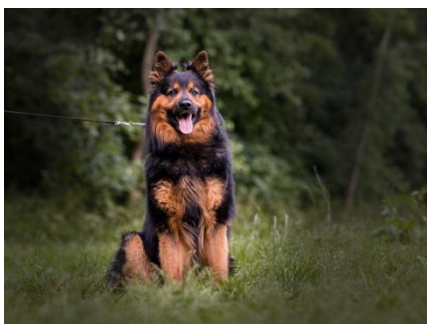
Rozhodující je datum odeslání přihlášky. Přihlášky zaslané po datu uzávěrky a přihlášky bez dokladu o platbě nebudou přijaty. Pro každého psa vyplňte samostatnou přihlášku.

Seznam přihlášených bude uveřejněn nejpozději 7 dnů předem dnem svodu na stránkách klubu:

<http://www.kpchp.org>

Veterinární podmínky:

Psi musí být doprovázeni platným očkovacím průkazem nebo pasem obsahujícím záznam, že pes má v době přemístění platné očkování proti vzteklině. Psi z členských zemí EU a třetích zemí musí splňovat podmínky dané nařízením Evropského parlamentu a Rady 998/2003 ze dne 26. 5. 2003. Psi musí být klinicky zdraví.

Xanto z Dašického zátiší

Poplatky – svod (variabilní symbol 02):

člen klubu 200 Kč
nečlen 500 Kč

Poplatky uhradte na účet klubu:

Klub přátel chodského psa, U Pergamenky 3,
Praha 7, PSČ 170 00

číslo účtu: 162 705 919/0300

(IBAN: CZ07 0300 0000 0001 6270 5919

BIC: CEKOCZPP)

Flanders Preberry

Přihlášky s kopií dokladu o platbě za účast na svodu zašlete na emailovou adresu:

zdenka.stepanova@post.cz

nebo poštou na adresu: Zdeňka Štěpánová,
Podhora 14, 294 13 Mohelnice nad Jizerou

Všeobecná ustanovení:

Pořadatel akce nezodpovídá za škody způsobené psem ani za úhyn, zranění nebo ztrátu psa. Psi musí být klinicky zdraví a s platným očkováním. Neúčast na akci z jakýchkoliv příčin nezakládá nárok na vrácení poplatků. Háravé feny se mohou účastnit svodu i bonitace, nahlásí však tuto skutečnost u přejímky, fena zůstane mimo areál a nastupuje k posuzování jako poslední.

Majitel souhlasí s uveřejněním fotografie svého psa/feny z této akce na stránkách klubu a v klubovém zpravodaji. Dále souhlasí se zveřejněním veškerých zdravotních vyšetření, které u svého psa/feny absolvoval.

Frenn Fabaro Silesia

Sranda závod chodských psů „Ve stopách Levou zadní“

Srdečně vás zveme na 3. ročník sranda závodu chodských psů, který se koná 28. října 2023 v ZKO Pyšely

Zúčastnit se může jakýkoliv zdravý pes či fena plemene chodský pes s majitelem, který má rád srandu a nezalekne se našich výzev.

Soutěžít mohou jak malá štěňátka, tak senioři. Přijďte se k nám pobavit a prožít prima den s přáteli chodského psa.

Program: 9:30 - 9:45 přejímka
10:00 zahájení
cca 15:30 vyhlášení výsledků

Startovné: 100,- Kč

Stravování:

Budeme moc rádi, když přivezete jakoukoli maličkost, kterou máte rádi. Z přivezených dobrot uděláme samoobslužný bufet ☺.

Přihlášky:

Přihlášky a dotazy zasílejte na e-mailovou adresu marcelakarenova@seznam.cz s názvem souboru „Ve stopách Levou zadní“. Přihláška musí obsahovat vaše jméno, jméno psa (i dle PP), věk psa a vaše telefonní číslo.

Nutné dodat, že účastnit se mohou pouze psi/feny s platným očkováním proti vzteklině (výjimku tvoří štěňátka do 6 měsíců věku), psince a parvoviróze. Očkovací průkaz předloží každý účastník během přejímky!

Háravé feny se NEMohou zúčastnit závodu.

Přihlašování otevřeno od 1. do 23. 10. 2023

Loňského 2. ročníku závodu Ve stopách levou zadní se zúčastnilo 31 týmů, které se utkaly v soutěžích nazvaných: Uspěchanci, Myslitelé, Obratňáci, Šikulové a Kreativci.

První místo vyhrála Kristýna Burkovská a Alpha Ami Nad zlato, druhé místo obsadila Barča Tylová s Finwe Ari Voronda Nildo, jako třetí se umístila Markéta Hamplová a Dory Tapro. Kdo vyhraje letos? Každý, kdo se zúčastní!

Aschera Shadow Dream

Ze 3. ročníku MČR chodských psů v bikejöringu

4. mistrovství ČR chodských psů v canicrossu, bikejöringu a scooterjöringu

Srdečně zveme všechny příznivce canicrossu, bikejöringu a scooterjöringu na čtvrté mistrovství České republiky chodských psů v Němčicích u Kolína.

Kde: **Němčice u Kolína, resort Vigvam**

Kdy: **28. 10. 2023 – Canicross**

29. 10. 2023 – Bike/Scooterjöring

Bližší informace, přihláška a propozice budou zveřejněny ve FB události i na webových stránkách KPCHP.

Ze 3. ročníku MČR chodských psů v canicrossu

Speciální výstava – Pecka, 22. dubna 2023

rozhodčí: Ladislav Kukla, Ivana Soldánová, Kristina Vaničková

BOB	JCh. History Maya Černá luna
BOS	Grand. Ch., Ch., JCh. Wurzi Bryvilsár
BOJ	Jumbo Jet z Dašického zátiší
BOV	Ch. Kristi od Strážné skály
nejlepší CHS	Bryvilsár
nejlepší pár	Jumbo Jet a Heather z Dašického zátiší

PSI:

třída štěňat	Everet Eden Midumo	VN1
třída dorostu	Miracle z Dašického zátiší	VN1
třída mladých	Jumbo Jet z Dašického zátiší	V1, CAJC, BOJ, Vítěz SV mladých
mezitřída	Acubens Alf Bryvilsár	V1, CAC
třída otevřená	Profesor z Malého údolí	V1, CAC
třída pracovní	Ch.Dumper z Konické skály	V1, CAC
třída vítězů	Grand. Ch., Ch., JCh. Wurzi Bryvilsár	V1, CAC, BOS, Vítěz SV
třída veteránů	Ch., VCh. Anero Rosa white	V1, Vítěz SV veterán

FENY:

třída štěňat	Flory Nea All Peramans	VN1
třída dorostu	My Way Waiky z Dašického zátiší	VN1
třída mladých	Zoelka z Malého údolí	V1, CAJC, Vítěz SV mladých
mezitřída	JCh. History Maya Černá luna	V1, CAC, BOB, Vítěz SV
třída otevřená	Orisa z Letinské kovárny	V1, CAC
třída pracovní	Gekie Rosa white	V1, CAC
třída vítězů	JCh., Ch., Grand Ch. Izabell z Letinské kovárny	V1, CAC
třída veteránů	Ch. Kristi od Strážné skály	V1, BOV, Vítěz SV veterán
třída čestná	JCh., Ch., Grand Ch. Vivien Reilly z Gipova	V1

Nejlepší pár – Jumbo Jet a Heather z Dašického zátiší

JCh. History Maya Černá luna – mezitřída – V1, CAC, BOB, Vítěz SV

JCh., Ch., Grand Ch. Izabell z Letinské kovárny – třída vítězů – V1, CAC

JCh., Ch., Grand Ch. Wurzi Bryvisár – tř. vítězů – V1, CAC, BOS, Vítěz SV

Ch., VCh. Anero Rosa white – třída veteránů – V1, Vítěz SV veterán

Jumbo Jet z DZ – třída mladých – V1, CAJC, BOJ, Vítěz SV mladých

Ch. Dumper z Konické skály – třída pracovní – V1, CAC

Ch. Kristi od Strážné skály – třída veteránů – V1, BOV, Vítěz SV veterán

Miracle z Dašického zátiší – třída dorostu – VN1, Nejlepší dorost výstavy

Flory Nea All Peramans – třída štěňat – VN1, Nejlepší štěně

Omerta a W Vita canina

Mountfield

Klubová výstava Memoriál Ing. Findejse – Zděřina, 29. července 2023

rozhodčí: Alexandra Grygarová, Karel Peroutka

BOB	Grand. Ch., Ch., JCh. Wurzi Bryvilsár
BOS	Messi z Boršova
BOJ	Miracle z Dašického zátiší
BOV	JCh., Ch., Grand Ch. Izabell z Letinské kovárny
nejlepší CHS	Bryvilsár
nejlepší pár	Jumbo Jet a Heather z Dašického zátiší

PSI:

třída štěňat	Izu Zabala Choďák	VN1
třída dorostu	Buferro Kapiro	VN1
třída mladých	Miracle z Dašického zátiší	V1, CAJC, BOJ
meziřída	Cadet Coudy Frebaro	V1, CAC
třída otevřená	Fresh Prince Lukato Gold	V1, CAC
třída pracovní	Ch. Charmando od Brány Ráje	V1, CAC
třída vítězů	Grand. Ch., Ch., JCh. Wurzi Bryvilsár	V1, CAC, BOB, Vítěz Memoriálu

FENY:

třída štěňat	Bellqwessi Axari Nad zlato	VN1
třída dorostu	Dream of Saidi Bohemian Crystals	VN1
třída mladých	Annie Alpha Bohemia	V1, CAJC
meziřída	Ifigenie z Dašického zátiší	V1, CAC
třída otevřená	Messi z Boršova	V1, CAC, BOS, Vítěz Memoriálu
třída pracovní	Ch. Eywa Rosa white	V1, CAC
třída vítězů	You're Mine Furfrou Taabemakkelin	V1, CAC
třída veteránů	JCh., Ch., Grand Ch. Izabell z Letinské kovárny	V1, BOV
třída čestná	JCh., Ch., Grand Ch., VCh. Inessie z Letinské kovárny	V1

BOJ – Miracle z Dašického zátiší, BOS – Messi z Boršova, BOB – Wurzi Bryvilsár, BOV – Izabell z Letinské kovárny

Messi z Boršova – V1, CAC, BOS, Klubový vítěz – třída otevřená

Charmando od Brány Ráje – V1, CAC, Nejlepší pracovní pes

Wurzi Bryvilsár – V, CAC, BOB, Klubový vítěz – třída vítězů

Messi z Boršova BOS, Wurzi Bryvilsár BOB

Fresh Prince Lukato Gold – V1, CAC – třída otevřená

Ifigenie z Dašického zátiší – V1, CAC – mezitřída

Miracle z Dašického zátiší – V1, CAJC, BOJ – třída mladých

Dream of Saidi Bohemian Crystals – VN 1 – Nejlepší dorost KV

Annie Alpha Bohemia – V1, CAJC – třída mladých

Izu Zabala Chodák – VN 1 – třída štěňat psi

Inessie z Letinské kovárny – V1 – třída čestná

veteránky – Aura Deneb a Izabell z Letinské kovárny

Bellqwessi Axari Nad zlato – VN1, Nejlepší štěně

Izabell z Letinské kovárny – V1, BOV – třída veteránů

Ohlédnutí za výcvikovým víkendem v Nesměři 2023 očima účastníka

Máme za sebou další povedenou a na výborou zorganizovanou klubovou akci – Prodlužený výcvikový víkend pořádaný ve dnech 4.–7. 5. v rekreačním středisku Nesměř .

Prožili jsme zde krásné čtyři dny plné výcviku, ukázek, dobrých rad, které se hned uplatňovaly v praxi. Na konci víkendu byl opravdu na všech vidět posun vpřed. Ve čtvrtek, ihned po příjezdu a ubytování, protože nebyl čas ztrácet čas, přeci jenom bylo 25 psů ☺, jsme se krátce všichni představili včetně čtyřnohých parťáků a úroveň našeho dosavadního výcviku, co a jak bychom chtěli procvičit, čemu se věnujeme... A šlo se na věc.

Harm Tapro

Každý se na „place“ individuálně představil v poslušnosti pod bedlivým okem výcvikářů, kde se už začaly udílet rady a procvičovat v praxi. Sešli jsme se parta dobrých lidí v různých fázích výcviku od úplných začátečníků až po zkušené psovody s několika zkouškami. Nikdo nikoho nezdržoval, každý si našel to své, co ho zrovna trápí, na čem potřebuje zapracovat. Každý dostal na svou otázku od výcvikářů odpověď, ať se týkala poslušnosti, stop, obran... Výcvik byl opravdu intenzivní, ale ne ubíjející, vše bylo, jak se říká, „na pohodu“. Brzy ráno stopy, některým se opravdu vstávat nechtělo, pravda ☺☺, dopoledne poslušnost, po obědě polední klid, který všichni striktně a rádi dodržovali, včetně psů. Odpoledne následovaly obrany opět od úplného začátku až po super pokročilé. Tady patří obdiv oběma figurantům, kteří se po tři dny opravdu intenzivně věnovali všem psům ale i nám psovodům. Myslím, že byli v neděli zralí na nějaký wellness v lázních ☺. Večery se nesly v duchu probírání zážitků z daného dne a plánů na ten další, kdy se skupiny otočily v nástupu na výcvik. V neděli před odjezdem jsme ještě zvládli shlédnout ukázky výcviku a prakticky jsme si ukázali nácvik na bonitaci včetně ukázky zubů, pohybu v kruhu, reakci na hluk, průchod skupinkou... A kdo že se o nás tak parádně staral?

- Jana Maierová – pořadatel a hlavní gestor výcviku stop
- Karel Vild – poslušnost a obrany
- Jaroslav Křivský – obrany
- Šárka Skřivanová – poslušnost

Dovolte mi, abych vám za nás všechny poděkovala za takovou krásnou akci a váš čas a cenné rady, které jste nám po celou dobu dávali, a hlavně za trpělivost, kterou jste měli a s neutuchajícím elánem odpovídali stále dokola na naše otázky ☺.

Závěrem, kdo byste váhal se na příští akci přihlásit, neváhejte, sledujte na stránkách klubové akce. Kapacita je omezená, aby se vše zvládlo v klidu a plné kvalitě. Ještě jednou velké díky KPCHP za takovouto akci.

za účastníky
Alena Richterová a Harm Tapro

na obou snímcích je Miracle z Dašického zátiší

Chodská štěňata

Kemp Seč, 12. – 14. května 2023

Když jsem přihlašovala naši rodinu na klubovou víkendovou akci Chodská štěňata, neměla jsem ponětí, co nás čeká. Psovi jsme sbalili kennekku, hračky, pamlsky (hooooooodně pamlsků), sobě také hooooooodně pamlsků a nějaké botky do nepohody a vyrazili směr Seč!

Z cesty do neznáma se vyklubala dokonalá záležitost, výborně organizovaná. Vše klapalo, páníčci i chodáčky byli vždy tam, kde být měli, a „táborové vedoucí“ jely bomby!

Byli jsme nadšeni ze všeho. Přednášky, cvičení, praktické ukázky, tréninky... program byl nabitý, ale našel se čas i na pokec u táboráku.

Máme prvního chodáčka a je pro nás hodně důležité, abychom se měli všichni dobře. Setkání s profesionálkami nám velice pomohlo, a dokonce jsem měla v pondělí pocit, že Bruník více poslouchá. Ale to byla asi únava z náročného víkendu ☺.

Doufám, že se z úžasného nultého ročníku „Chodských štěňat“ stane nová klubová tradice a další majitelé a jejich mrňousové budou mít možnost naučit se, jak pracovat s chodským psem a jak jsou důležitá v zájmu plemene zdravotní vyšetření a rozumná sňatková politika.

Děkuji za skvělý víkend nejen organizátorům, ale i všem účastníkům z řad lidí i psů!

Renata Jelinková

4. Chodský stopařský závod

Od začátku června samotnému závodů předcházelo pomyslné soupeření se zemědělci o to, která louka v okolí bude posečena nejdříve, aby měla travinka přijatelnou velikost. Také přibývalo přihlášek (poslední v neděli v noci...), proto Karel stále plánoval, počítal časy a kreslil. Ale protože je to kladeč i stopařský posuzovatel nejzkušenější, všechno klaplo. A tak mohl 17. června odstartovat v Budišově nad Budišovkou čtvrtý ročník stopařského závodu, tentokrát s dosud nejhojnější účastí 17 psích závodníků.

Rozložení v kategoriích bylo optimální: ZM 6, ZVV1 6, FPr3 5 účastníků. Po tom, co si každý vylosoval svou plzeňskou plechovku s číslem, se jako první na své „pracoviště“ odebrala kategorie ZM. Málokdo z nich měl se závoděním zkušenost, pouze Pavla se účastnila loňského ročníku. Takže psovodi nadělali spoustu chyb, ale to je ono, je třeba začít, osahat si atmosféru trémy a nechat si poradit panem rozhodčím.

Kategorie ZVV1 už předpokládá určitou zkušenost psa i psovoda, ale ani tehdy nemusí stopa dopadnout podle plánu. Tady nám k práci psů dělala hlavu i práce včel, protože se jim vetřelci moc nezamlouvali, ta nejrzdější vyštěkávala Roberta, naštěstí neúspěšně a zákus se nepodařil.

V době, kdy začínala kategorie FPr3, už sluníčko docela hrálo, ale na to se nehraje, chládek si nevyberete a psi už jsou zvyklí pracovat za každých podmínek. Bohužel jsou i tací, co dokážou pohledem přesvědčit páníčka, jak jsou zrovna teď neskutečně indisponováni a čuchat nemůžou a po odpísknutí se jim záračně rychle elán vrátí...

V konečném součtování se stalo to, co dělá stopaření alchymii a královskou disciplínou, favoritům se moc nevedlo, dá-li se vůbec 88 a 89 za FPr3 nazvat „neúspěchem“, a premiéroví nováčci slavili nejvyšší bednu. V kategorii ZM byla nejlepší Markéta s Albusem 40, která to přišla jen „zkusit“, stopu ZVV1 čuchal Cato „naostro“ teprve podruhé v životě za 93 a udělal i nejlepší stopu závodu. Od Arčila Honza v FPr3 určitě oslnivý výkon neočekával a ejhle, ono to vyšlo za 92. To přesně je stopaření, nenaplánujete vůbec nic.

Závod vlastně začínal už v pátek, kdy se k nám na cvičák sjeli chodští přátelé, co nejsou z Moravy, ale třeba až od Prahy. A myslím, že nikdo nelitoval, večer bylo fajn, poseděli jsme, pokecali a tréma před závodem částečně zmizela, protože jsme zjistili, že jsme na tom všichni stejně.

Můj obdiv patří všem, kteří našli kuráž se závodit a také sponzorům, kteří naši akci podpořili: KPCHP, InSportline, Staz, Canis-prosper, Plot, Raddog, město Budišov, Gala elektro. Stejně tak děkuji kamarádům z cvičáku, díky kterým jsme mohli strávit příjemný den.

Po sobotním závodě následovala výcviková neděle, už v režii KK Budišov. Díky stopaři Karlovi, výcvikářce Martině a figurantovi Lukášovi si mohli zájemci osahat, co obnáší sportovní kynologie. A bylo úplně jedno, jestli to byli začátečníci či pokročilí, užitečné rady k práci se psy uvítali všichni. Příští rok se opět sejdeme, doufám, že ve stejně hojném počtu, na 5. ročníku, který je plánován na krásné sudé datum: 22. 6. 2024.

Lenka Galová

Majitelé a jejich psi na akci Chodská štěňata

Chodský stopařský závod 4.ročník

Budišov nad Budišovkou 17.6.2023

4. Chodský stopařský závod – výsledky

ZM		body	pořadí
Weissmannová Markéta	Albus Chlupatý nesmysl	40	1.
Koláčková Pavlína	Galileo z Dašického zátiší	39	2.
Listopadová Karolína	Call me Bax Bohemian Crystals	39	3.
Ilnický Jaroslav	Alf Pestrý Dvorek	36	4.
Dvořáková Hana	Anastasia Duvlarides	28	5.
Listopadová Karolína	Bruce na Skalském kopci	13	6.

ZV1		body	pořadí
Galová Lenka	Cathargo Aurinko	93	1.
Jašíčková Iva	O Cort Gery-Jane	92	2.
Drexler Jiří	Hubert Zejeriss	85	3.
Gryga Robert	Benny Temnolovec	79	4.
Koláčková Pavlína	Marwe z Dašického zátiší	72	5.
Křivánková Ivana	Antracite Bohemian Crystals	62	6.

FPr3		body	pořadí
Směja Jan	Achilles z Dašického zátiší	92	1.
Maierová Jana	Wurzi Bryvilsár	89	2.
Galisová Vlasta	Agnes Badaluhami	88	3.
Nováčková Michaela	Ariadna Bohemia Gold Love	41	4.
Galová Lenka	Baddy Fabaro Silesia	4	5.

ZV1
FPr3

FPr3

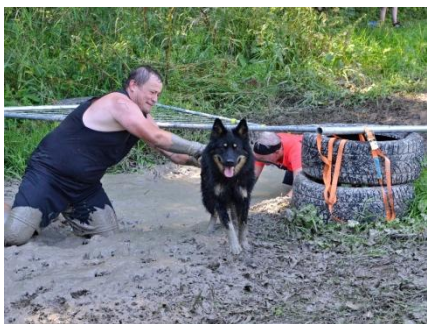

ZM

Extreme Dog Race Summer 2023 poprvé pro nás i Dixie

Jelikož jsme netušili, jak dopadne uchovnění naší Dixie Český rubín, zaměřili jsme se i na jiné aktivity, které nás posunou se psem dále. Ať už je to poslušnost na ZKO, agility aj. Chtěli jsme i zkusit otestovat naše limity. Přestože s manželem už nejsme úplně nejmladší, už dlouho nás lákají různé extrémní závody v běhu. Když jsme narazili na Hard Dog Race a Extreme Dog Race, ihned to chtěl zkusit v týmu i syn, takže jsme se rozhodli pro absolvování obou těchto soutěží. Ne, že bychom byli peciválové, ale uběhnout více jak pár set metrů je pro nás nadlidský výkon hodný medaile – pokud nezkolabujeme na infarkt. Od přihlášky samozřejmě nebyl na nic čas, ještě nám do toho vlezla bonitace (úspěšná), dovolená, tábory aj., takže tréninků bylo poskrovnu, celkem asi šest. Na pomalý začátek nebyl čas, takže rovnou 6 km lesem, a buď padneme, nebo si tělo zvykne.

První závod teď byl Extreme Dog Race Summer. Běželi jsme ho o víkend 19. 8. 2023, takže asi dva měsíce po rozhodnutí, že to zkusíme. Soutěž je to, jak už jméno napovídá, extrémní. Jde o to zdolat se svým psím parťákem v co nejkratším čase předepsanou trasu s určitým počtem překážek.

Nejjednodušší a nejkratší jsou Family a Junior, pak je Base a nejtěžší Long.

My se rozhodli pro zlatý střed, takže cca 6 km terénem s 16 překážkami. Přiznám, že teď ani nevím, jestli to přesně sedělo, po druhé překážce už jsme to nepočítali.

Závod probíhal v Žernově. Počasí perfektní, bohužel co do teplot až moc. Startovalo se podle příjmení, takže jsme byli na řadě v „ideální“ čas okolo poledne. Dopoledne jsme koukali, jak se co dělá, odprezentovali se, nechali se popsát startovními čísly, vyfasovali dárečky a hodinky s čípek na měření času.

Ve 12 hodin poslední fotka před startem a šup do toho.

První překážka byla houpačka Los Křupos a instrukce „nemyslet a honem přeběhnout“. Splněno.

Další malá horolezecká stěna, na konci zacínkat na zvoneček. Díky tomu, že běžíme Base Team+, tak si můžeme pomáhat, ať už pozdržet aktivního hafana nebo přidržet či jinak pomoci na překážce. No, ještě že tak, jinak bychom dělali první trestný cvik.

Po stěně oběhnutí cvičáku a první zpravení se – podlézt tyč s pneumatikami. Samozřejmě pořadatelé měli hodně vody a stále to udržovali podmáčené. Dixince jsme pneumatiku nadzvedli, nějak nechápala, že ji má podlézt. Následoval běh lesíkem z kopečka a pak už se v překážkách ztrácím, která následovala po které.

Ve zkratce – ručkování pomocí háků s koulemi, přenos kanystřů po vytyčené trati, brodění se řekou – příjemné zchlazení ve 30° vedrech. Jenže opět pořadatelé neklamali a před brodění dali síť tak, že se muselo do vody proplazit krásným blátičkem.

Po brodu samozřejmě výstup do kopce, další nošení pytlíků s pískem, občerstvací stanice s pitím, jízda na koloběžce s připnutým hafanem, výšlap do kopce. A tam nejpekelnější překážka – na okraji pole vykopaný „příkop“ naplněný rozmočeným šedým voňavým jílem a samozřejmě přikryté tak, aby to nešlo ošidit, takže hezky na všechny čtyři jako Dixie a po hlavě do bláta. Myslela si, že jsme se úplně pomátli, že do toho jdeme, ale jak viděla pánečka po uši od bláta, tak se hecla a následovala jej. Následovala očista nebo spíše nalepení další špíny na bláto – proplazit se slámou. Zvládnuto, kdo by si jako dítě rád nehrál s blátem, že jo? Následoval další sešup k řece poblíž Viktorčina splavu. Vlastně velká část lesa spadá pod Babiččino údolí, ale nebyl čas se kochat. Při brodění byl ve vodě fotograf závodu, jenže páneček byl rychlejší a Dixince se chtělo jít jinudy bez ohledu na

fotografa. Tak páneček doběhl zpět a pomohl nám – co by pro fotku neudělal.

Poté už následovalo asi nejtěžší stoupání zpět na start, po cestě už jen přezení elektro špulky – otázka vteřiny. Další výšlap, o běhu už nemohlo být ani řeč. Ale to už jsme byli ven z lesa, proplazili se tunelem z agility s látkovým krytím a následovalo další stoupání už skoro na dohled cíli. Stůl s otvorem pro nás nebyl problémem, jen Dixie to klouzalo, tak jsme ji pomohli.

Následoval kontejner na suť, jenže opět plný vody, po dvou dnech už totálně špinavé, ale to už bylo jedno. Páneček to proplazil, ale Dixie se zadržela a že tam teda nee. Ukecali jsme ji, páneček se vrátil, já ji tam trochu pomohla a bylo splněno i tohle. Předposlední překážka proplazení se zavěšenou trubkou není problémem, ale poslední stála za to – kláda, na ni se pověsit a přeručkovat na konec. Na začátku není problém, ale na konci není síla, ruce špinavé, mokré a nebyť týmu, tak to nedám. Naštěstí jsme tým a pomoc je dovolena, tak jsem zvládla i toto bez ztráty kytičky a pak už jen pár metrů do cíle, odpínout čas a už jen zasloužené medaile a občerstvení. Špinaví, krvaví, unavení, ale hrdí na sebe i na naši choďandu, že to zvládla. Je vidět že chodský pes je opravdu univerzální parťák a nezalekne se žádné výzvy.

Pořadatelům velká poklona za něco takového, u každé překážky vědra s vodou, občerstvení parádní, v cíli sprcha, no dobře hadice napojená na hydrant, vše fungovalo, jak mělo, na trati pomocníci směřovali, ať člověk nebloudí. Paráda. Pokud jsou nesrovnalosti v návaznosti překážek, tak je to vedrem a vysílením.

No, a my sice nesplnili cíl dostat se pod hodinu, ale i tak to bylo super. A teď už začínáme trénovat na další CaniCross a Hard Dog Race, protože jak mají tyto akce v motto – jednou zkusíš a už musíš.

Zá-Chodák Mud Team (Záhumenští + Dixie Český rubín)
 Pavla Záhumenská

Petpasy předmětem sváru mezi chovateli a veterináři?

Po uvedení pasu zvířete v zájmovém chovu do života si na nový průkaz museli chovatelé i veterinární lékaři chvíli zvykat. Mezinárodní očkovací průkazy postupně ustupovaly do pozadí a obě skupiny se naučily pasy používat.

Kelvin Western Star

Zprvopočátku se na pas pohlíželo jak na „lepší očkovací průkaz“, čemuž odpovídala i poměrně volná manipulace s touto úřední listinou. Rychle se ale ukázalo, že tomu tak nemůže být. Veterinární zákon v návaznosti na příslušné evropské nařízení vytýčil pro pasy relativně přísné legislativní mantinely: státní veterinární správa začala dohlížet jak na výrobce pasů, tak na jejich distributory, a venkoncem i na veterinární lékaře, kteří v případě, že chtějí pasy vystavovat, musejí být podle zákona pro tuto činnost schváleni krajskými veterinárními správami. Komora veterinárních lékařů ČR začala vést podle zákona evidenci pasů.

Ačkoli se tento legislativní rámec zdál neprůstředný pro jakoukoli nekalou manipulaci s pasy, nebylo tomu tak. Do oběhu se dostávaly nevyplněné nebo neúplně či špatně vyplněné pasy. Zachyceny byly i pasy vyrobené neschválenými výrobci se smyšlenými sériovými čísly. Této situace využívaly především množírny psů, které se velmi rychle novému systému přizpůsobily a na svá štěňata vystavovaly různě zfalšované doklady získané na černém trhu.

Z těchto důvodů byla novelou veterinárního zákona provedena změna zařazení pasu a pas zvířete v zájmovém chovu byl touto novelou prohlášen za veřejnou listinu, čímž došlo k významnému povýšení právní ochrany tohoto dokumentu. Role pasu však zůstala stále stejná: jde o cestovní doklad zvířete, pomocí něhož lze spolehlivě ověřit totožnost zvířete a jeho nákazový status.

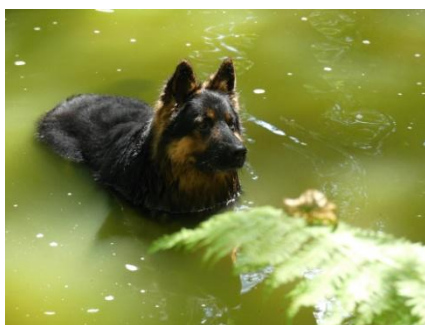
Ačkoli je tedy pas primárně určen pro účely cestování psa, kočky nebo fretky, chovatelé si pas oblíbili do té míry, že jej neřídka nechávají automaticky vstavovat ke každému prodávanému štěněti či kotěti. Snaží se pak instruovat

vystavujícího veterinárního lékaře, koho má do pasu uvést jako majitele, a jaké další informace a jakým způsobem má do pasu zanést. Mnohdy ale jdou tyto požadavky proti striktním pravidlům pro vyplňování a vystavování pasu, kterými se musí veterinární lékař vystavující pas řídit.

Veterinární lékař se při vystavování pasu musí řídit zákonem č. 166/99 Sb. o veterinární péči, vyhláškou č. 313/2014 o označování a pasech psů, koček a fretek v zájmovém chovu při jejich neobchodních přesunech a zároveň Vnitřním předpisem o registraci petpasu. Každý veterinární lékař, který chce vystavovat pasy, musí být členem Komory s platným osvědčením a musí být schválený krajskou veterinární správou, která mu může toto schválení při porušení jeho povinností pozastavit nebo odejmout. Komora poté může vést s tímto veterinárním lékařem disciplinární řízení.

Pravidla, jak pas vyplňovat, jak jej vystavit a jak evidovat, jsou tedy striktně dána. Jak již bylo řečeno, je pas navíc veřejnou listinou, tedy dokumentem, jehož padělání nebo pozměňování je v České republice trestným činem podle § 348 trestního zákoníku.

Není tudíž možné, aby chovatel po veterinárním lékaři požadoval vyplnění či vystavení pasu způsobem, který není v souladu s právními předpisy. Veterinární lékař kupříkladu nemůže vystavit pas na budoucího chovatele zvířete (kupce), neboť chovatelem rozhodným pro zapsání do pasu je pro něj fyzická osoba, která zvíře doprovází a která si u veterinárního lékaře vystavení pasu zadává. Z těchto důvodů je v pase rezervováno místo pro dva majitele zvířete – původního a nového. V případě, že by nový majitel nechtěl, aby byl v pasu uveden i původní chovatel, lze tento pas zrušit a vystavit pas nový, kde bude na prvním místě uveden nový majitel zvířete.

Collier Izy Černá luna

Komora veterinárních lékařů proto prosí chovatele, aby si uvědomovali všechny souvislosti týkající se problematiky pasů a jejich vystavování. Přísná pravidla nejsou samoúčelná: mají pomoci zabránit nelegálním chovům, nelegálnímu obchodování se zvířaty a porušování welfare v množírnách. Zároveň mají být prevencí přeshraničního šíření nebezpečných nákaz.

Komora veterinárních lékařů ČR se domnívá, že tyto hodnoty jsou poctivým chovatelům a poctivým veterinárním lékařům společné. Respektujme se tedy navzájem a nesnažme se druhou stranu svými požadavky dostávat do situací, které jsou pro ni rizikové a ohrožující.

Martin Grym, převzato z ČMKU

Dilatační kardiomyopatie

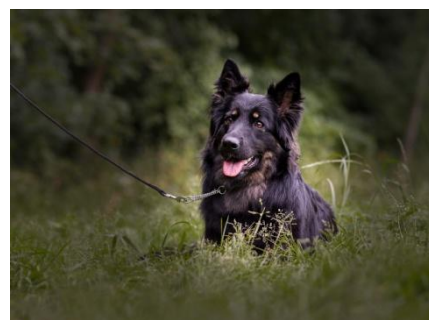
V dubnu se nám ve skupině na FB objevily hned dva případy dilatační kardiomyopatie. Tedy DCM onemocnění srdce, známé především u dobermanů, které málem vyhubila. Jak je to možné? Nechali to zajít až tak daleko lhostejností nebo je za tím něco jiného? Pravda bude nejspíše smíšená, ale tato nemoc je zákeřná tím, že se plíží několik let a až po nějaké době se klinicky projeví. Jak tedy DCM vzniká?

Antracite Bohemian Crystals

Onemocnění se může objevit kdykoli během života a pes může bez klinického projevu žít s DCM až 4 roky. To znamená od doby, kdy srdce mění charakter (morfologii). Jeho stěny se ztenčují a sval ochabne. V důsledku toho nedokáže pumpovat dostatečný objem krve do krevního oběhu. Kompenzační mechanismy způsobí zvýšení objemu cirkulující krve a také objemu srdečních komor (od toho název „dilatační“) a stav může postupně dospět k srdečnímu selhání, kdy srdce již není schopno zajistit dostatečný srdeční výdej a krev stagnuje nejčastěji v plicích (plicní edém). Pes postupně projevuje známky únavy, slabosti, nechutenství, zrychleného a ztíženého dýchání a kašle. Další příznaky jsou také synkopy. Synkopa je náhlá ztráta vědomí v důsledku nedostatečného prokrvení mozku. Stav je krátkodobý a pes se obvykle opět probere.

Šikovný kardiolog dokáže DCM odhalit již na začátku onemocnění, kdy pacient zatím neprojevuje žádné symptomy, ale srdce se již začíná měnit. A to jak na ultrazvuku, tak i na EKG. DCM se totiž vyznačuje také arytmiemi. Četné arytmie pak mohou vést až k náhlému úmrtí pacienta.

Gera Bell Černá luna

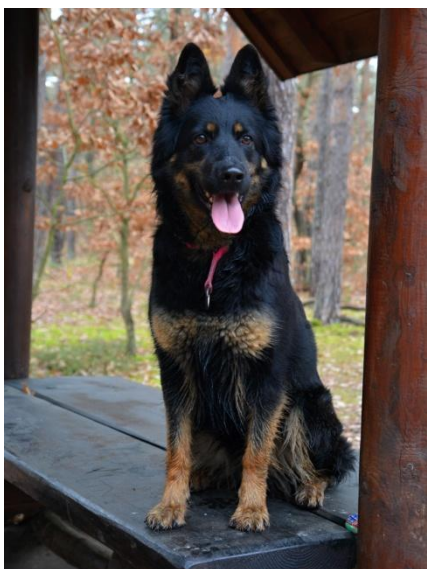
Když již dojde k větším změnám na srdci, může veterinář udělat krevní test na hladinu troponinu. Zvýšené hladiny troponinu (cTnI) v krvi

mohou ukazovat na poškození svalových buněk srdce. Další možnost je krevní hladina proBNP, ta je ale zvýšená až v momentě, kdy jsou již změny na srdci nebo EKG výrazné. Oba krevní testy nejsou však dostatečně vypovídající, nepotvrzují výhradně DCM a vzhledem k viditelným změnám na srdci (ECHO, EKG) jsou obvykle zbytečné.

DĚDIČNOST

Dříve byl problém v tom, že než se na DCM přišlo, bylo pozdě a postižení jedinci měli v době propuknutí příznaků (a tedy i diagnostikování DCM) vlastní potomky. A tak se dostáváme k otázce: Je DCM dědičné?

Tahle otázka má buď krátkou, nebo dlouhou odpověď. Krátká zní: Ano. Ale není to tak jednoduché. Hrstka plemen má k dispozici genetické testy z krve, které mohou DCM u jedince potvrdit, nicméně zodpovědných genů bude mnohem více. A i tak se u jakéhokoli plemene ne vždy jedná o dědičnou vadu. Hrají zde velkou roli i další vlivy: prostředí, ve kterém pes žije, a nově se diskutuje i o grain-free dietě, která údajně může onemocnění DCM vyvolat.

Rogue Vita canina

Genetické testy (jak z krve, tak i například PCR) na DCM tedy u CHP neexistují. Jak to tedy například u dobrmanů funguje?

Prevence

Prevence ve smyslu pravidelného vyšetření srdce sonografem (echokardiografie) a EKG Holter minimálně každý druhý rok. Pokud dojde ke změně a pacient bude vykazovat známky DCM, je z chovu vyloučen. To je aktuálně bohužel to jediné, co my i majitelé ostatních plemen můžeme udělat pro zastavení šíření dědičného DCM. Ačkoliv se mohou na vzniku DCM podílet i jiná onemocnění (např. infekce, systémová onemocnění, toxiny, výživa), dědičné DCM je nejčastější forma a je potřeba to brát vážně. Buďme zodpovědní a alespoň dvakrát za život svého chodáčka na vyšetření vezměme.

Veronika Šafferová ve spolupráci s MVDr. Michaelou Popkovou Ph.D. všechny fotografie jsou ilustrační.

Okénko do genetiky

Během roku jsem se dozvěděla pár novinek, se kterými bych se ráda podělila. A zároveň připomněla některé věci, které jsou známé, ale jak se říká – opakování matka moudrosti.

Možná jste někteří, při objednávce genetického profilu v laboratoři, narazili na možnost mít dva typy profilů. STR profil dle ISAG 2006 a SNP profil dle ISAG 2020. Pojďme si jednoduše vysvětlit, jaký je mezi nimi rozdíl.

Comtess Vendy z Gipova

Ten první STR genetický profil jste už možná někde viděli. Kdo neviděl, přidávám odkaz na stránky laboratoře Genomia: https://www.genomia.cz/cz/homepage/test_result_preview/218/?lng=cz&png=0

Na genetickém profilu vidíme 21 locusů (22. locus označuje pohlaví X/X nebo Y/X – samice nebo samec).

Vidíme jednotlivé markery a jejich číselné hodnoty. K hodnocení využívá mikrosatelity, opakující se úsek DNA. Výsledná dvě čísla jsou vždy buď obě sudá, nebo obě lichá. Sudo-lichý marker je teoreticky nesmysl, byl potvrzen zatím jen jedenkrát – FH2054, potvrzeno a publikováno roku 2017, marker byl z identifikačního panelu vypuštěn.

Kvůli vysoké hladině polymorfizmu (informativity) a mendelovské dědičnosti se mikrosatelity staly vhodnými genetickými markery pro studium diverzity, testování paternity a vlastní identifikace.

S genetickým profilem STR si lehce můžeme porovnat diverzitu chovného páru např. v kalkulačce diverzitního koeficientu pro psy.

SNP genetický profil využívá 200 markerů pro genetický profil (single-nucleotide polymorphism – bodových mutací) najednou při jediné analýze.

SNP markery jsou odchylky individuálních nukleotidů v sekvenci DNA.

Genetický profil SNP bude potřebovat k vyhodnocení odborníka. Laik nezávládně porovnat takové množství informací. Profil SNP zatím není v chovatelské společnosti moc rozšířen. Některé chovatelské kluby mají svoje databáze STR profilů a nechtějí zakládat další databáze. Profily nejsou v současné době vzájemně kompatibilní. Může se ale v budoucnu stát, že zahraniční zájemce bude tento profil po vás požadovat, ať přímo nebo z důvodu inseminace.

K čemu genetický profil slouží:

1) Ztráta, krádež – genetický profil umožní prokázání identity jedince v případě nalezání ztraceného nebo ukradeného psa.

2) Celoživotní identifikace – v případě, že mikročip, který pes nese, přestane fungovat, lze prokázat identitu psa a přestavět nové čipování.

3) Ověření rodičovství – například po nechtěném překrytí, pro potvrzení rodičovství (u některých plemen požadováno).

4) Inseminace – bývá vyžadováno stanovit genetický profil u chovných psů, jejichž sperma je uchováváno a používáno k inseminaci. Genetický profil pak identifikuje sperma a je možné ho použít pro ověření otcovství.

5) Ověření „clear po rodičích“ – (pro plemena, která dělají hodně genetických testů), bez kontroly se může stát, že se zanesou chyby, která se po několika generacích neprojeví → doporučuje se používat clear po rodičích ob generací.

6) Výběr optimálního chovného páru – diverzitní koeficient.

ukázka SNP profilu

Locus name	Value	Locus name	Value
INRA21	95/97	AHT137	131/131
REN169D01	218/218	AHTh260	238/244
AHTK253	288/292	INU005	128/132
REN169O18	170/170	INU055	214/220
FH2848	238/240	AHTK211	87/87
CXX279	120/124	INU030	144/150
Amelogenin	X/X	REN54P11	234/236
AHT121	92/102	FH2054	172/172
REN162C04	202/202	AHTh171	219/221
REN247M23	268/268	AHTH130	121/133
REN105L03	229/233	REN64E19	147/147

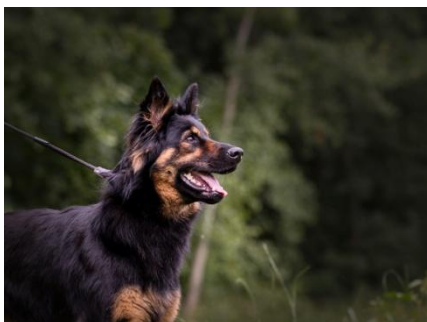
Komentář k výsledku

Byly testovány STR markery zahrnuté v panelu ISAG (International Society for Animal Genetics) a výsledek byl vztažen k ISAG2016. DNA profil je kompatibilní s ISAG 2006 a všemi následujícími standardy. Marker FH2054 byl roku 2017 vypuštěn z panelu ISAG markerů z důvodu vysoké frekvence mutace; tento marker se proto nevyužívá při posouzení rodičovství.

Diverzitní koeficient – porovnání genetických profilů – stanovení diverzitního koeficientu – výběr optimálního chovného páru. Porovnání genetických profilů potenčního chovného páru nám umožní výpočet tzv. diverzitního koeficientu daného páru. Ideální chovný pár má diverzitní koeficient co nejnižší – takový pár spolu dá s nejvyšší pravděpodobností geneticky nejvariabilnější vrh.

K čemu genetický profil neslouží:

- 1) neslouží k posouzení zdravotních a vizuálních dispozic nebo schopnostních předpokladů
- 2) nelze z něj vyčíst informaci o přítomnosti či nepřítomnosti kauzálních mutací dědičných onemocnění

Gatria Věčná Legendá

Genetika jde neustále kupředu, mluví se o dalších možnostech využití genetiky v chovu psů a dalších zvířat. Každým rokem se objevují nové a nové genetické testy pro spoustu různých plemen, musíme doufat, že věda pokročí tak daleko, aby nám pomohla otestovat i věci, které nás trápí, různé záchvaty, onemocnění slinivky a třeba i kryptorchismus.

Mitochondriální DNA (též mtDNA, mDNA či chondriom) je označení pro DNA, která se nachází v mitochondriích a tvoří tak součást mimojaderné genetické informace. Mitochondriální DNA je zpravidla kruhová (cirkulární) a svým charakterem se podobá prokaryotnímu nukleoidu a ne eukaryotickým chromozomům.

Mitochondriální DNA se nalézá u mužů i žen, ale dědí se výhradně po matěrní linii, z matky na její potomky prostřednictvím vajíčka.

Mitochondriální DNA se dědí z matky na všechny její potomky, ovšem jen dcery předávají tuto informaci dále. Mitochondriální DNA otce se nepřenáší na žádného jeho potomka.

Mutace mitochondriální DNA vedou k narušení energetické buněčné produkce a tkáňové dysfunkci, což může mít za důsledek různá mitochondriální onemocnění. Potíže typické pro poruchu mitochondrií se mohou objevit již při narození, ale také kdykoli v pozdějším věku. Mohou postihnout jakékoli buňky v těle v kterýchkoli tkáních, tedy od nervů přes svaly a oči až po mozek a srdce.

1) Veškeré mitochondrie zdědí každý jedinec výhradně po matce. Mitochondrie zygoty jsou totiž všechny původem z vajíčka; všechny mitochondrie spermií totiž zanikají.

2) V každé buňce je okolo 1000 mitochondrií – jedna mitochondrie s mutovanou mtDNA tudíž na buňku nemá žádný vliv. Zda se mutace v mtDNA nějakým způsobem projeví na úrovni

buňky nebo celého organismu závisí na tom, kolik procent mitochondrií má mutovanou genetickou informaci. Stav, kdy jsou v buňce všechny molekuly mtDNA stejné, označujeme jako homoplazmie; stav, kdy existují mezi mtDNA rozdíly, označujeme jako heteroplazmie.

Y-vázaná dědičnost je vcelku jednoduchá na rozpoznání. Protože Y chromozom se přenáší pouze z otce na syna, potom všechny samice jsou nepostížené, zatímco všichni synové postiženého otce získají spolu s Y chromozomem i ono postižení. Na lidském Y chromozomu je lokalizováno relativně málo genů a víceméně neexistuje choroba, která by se dala označit jako Y-vázaná.

Proč jsem se zmínila o možná příliš odborných věcech? Stane se, že v chovu nevyjde vše, tak jak člověk plánoval a objeví se nějaký problém se štěňaty. Otec je v tom často nevinně a různé problémy se objeví přes několik generací.

I v chovu psů se začíná mluvit o epigenetice, která zkoumá ovlivňování genetické informace jedince skrze změny v genomu.

Vědci z oboru epigenetiky zjistili, že geny, které v sobě nosíme, se zapínají nebo vypínají v závislosti na faktorech životního prostředí. Není tedy pravdou, že pouhá přítomnost genu nutně znamená onemocnění, třeba po dědičné linii. Rozdělují se na dvě části:

- první tzv. perinatální otisk – co plod zažije v děloze,
- druhá – epigenetická dědičnost – to co se děje po porodu.

Agnes Pestrý dvorek

Co mohu jako chovatel ovlivnit:

Prostředí – obohacené prostředí při odchovu štěňat (překážky, předměty, hračky, sociální kontakty).

Matku – starat se o ni tak, aby se cítila komfortně, nevystavovat ji stresovým věcem (v poslední třetině březosti se nadměrný stres podepíše i na štěňatech).

Jakýkoliv nadměrný stres v prvním roce života má závažné následky (napadení, úraz).

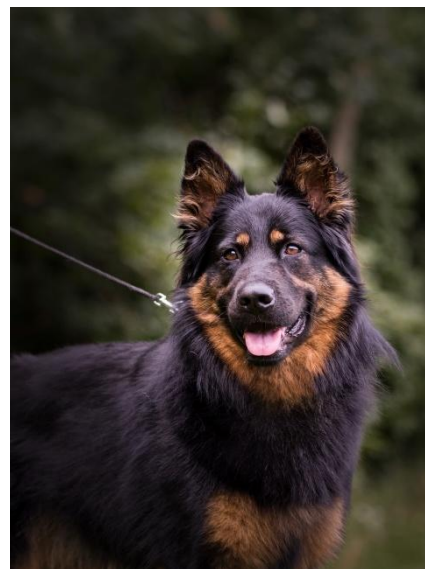
Všechny epigenetické informace jsou VRATNÉ – dají se přepsat – lidé i psi se přizpůsobují prostředí. Dle nervové soustavy a založení jedince existují individuální rozdíly – co stresuje jednoho psa/člověka, na druhého nemusí vůbec působit a naopak.

Alena Nápravová

všechny fotografie jsou ilustrační

Něco málo o krytí

Rozhodla jsem se napsat pár řádků i k této problematice. Z pohledu majitele feny mám osobní zkušenosti malé, ale jako majitelka chovného psa jsem už zažila leccos, a hlavně se mezi pejskaři pohybuji 25 let a tato problematika se často řeší. Majiteli chovné feny – začátečníkovi možná některé informace pomohou.

Black Arrow Noční hlídka

Když jsem s chovem začínala, nebylo obvyklé chodit k veterináři, aby stanovil termín krytí stěrem či vyšetřením na progesteron. Když byl chovatel prozíravý, zajímal se každé hárání už od toho prvního, kdy se ještě samozřejmě vůbec neřešilo nakrytí. Moje první fenka, co jsem ji měla ještě u rodičů, bydlela v bytě a štěňata jsme neplánovali. Přesto mi stálo za to vědět, kdy je to nejvhodnější – třeba proto, abychom ji na vycházkách víc hlídali. Sledoval se výtok (barva, konzistence – vazkost výtoků, pach), otok vulvy, chování feny ke psům. A samozřejmě to řešil i časově = který den od počátku hárání by fenka byla ke krytí. A jako u jiných savců, i fenky mají tyhle věci hodně individuální – některá se s úspěchem kryje už 7. den, jiná naopak nejdřív 18. S ideálním průměrem kolem 11. až 16. dne pak těžko pořídíme. A navíc se termíny i u jedné feny mohou časem posouvat.

Většina chovatelů potvrzuje, že v optimálním stadiu říje feny je výtok už ne světle červený, spíše tmavý s různou sytostí, některé fenky mají více hlenu než krve. Vazký. U některých fen se změně výrazně i pach.

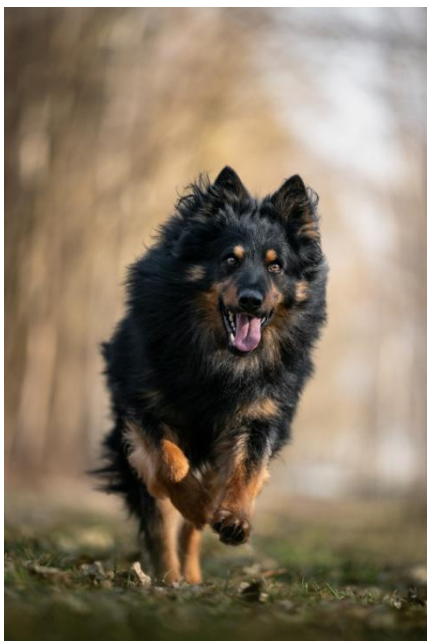
Daiqi Český rubín

Vulva se často i několik dní před počátkem hárání začíná zvětšovat. S počátkem krvácení otéká víc, některým fenám v ideálním termínu o něco málo splaskne spolu se změnou charakteru výtoku.

Chování ke psům je z mého pohledu velice důležité. Chovatelé ho často testovali třeba poškrábáním nad kořenem ocasu, fena by ho měla dát na stranu. Více směřovat je setkání se psem – jestli si fena chce hrát, je natěšená a psům se stává, dává ocas stranou při očichávání atd. To se dá zmapovat u prvních hárání, kdy krytí ještě nechceme.

Hladina progesteronu a krytí. Co jsem se dočetla a případně i doptala u veterinářů. K ovulaci dochází při hodnotě kolem 5. Pokud byl odběr třeba ráno, podle některých zkušeností je odpovědné již možné jet na krytí – spermie zůstanou ve feně životaschopné zhruba dva dny, za dva dny překrytí. Při hodnotách nad 25 se považuje zabřeznutí feny už za výjimečné. Optimální hodnoty (rozuměno především jako největší počet štěňat) se uvádějí 10–16, některé zdroje 8–25. Pokud má tedy fena standardní průběh, může být krytí úspěšné v průběhu až pěti dní. Podle progesteronu.

To ovšem vůbec neznamená, že se celou tuto dobu každá fena nechá nakryt. Jsou feny i blízké příbuzné, kde jedna má týden po začátku hárání progesteron kolem dvou a druhá přes 16, pokud se tedy podařilo skutečně správně stanovit začátek. A i průběh křivky je hodně individuální. Většinou pomalý počáteční nárůst se ovulací (od 5) rychleji zvyšuje a může se v některých případech stát, že fena dosáhne dvacítky do dvou dnů! Příklady z mého okolí jsou takové, že úspěšné nakrytí a březost s porodem více než 6 štěňat proběhlo jak při progesteronu 5,5 tak i přes 19. Ovšem obě feny byly v té době bez problémů svolné ke krytí.

Profesor z Malého údolí

Také je pravda, že fena spíše přijme psa, kterého už zná. A někdy se může stát, že jí konkrétní pes prostě „nevoni“, často se i dost tvrdě

brání. A když se přejede za druhým psem, tak i půlhodinku po prvním nezdařeném krytí se fenka prostě v pohodě nastaví a s krytím nejsou žádné potíže.

Většina chovatelů radí, že je lepší jet s fenou, která ještě nebyla krytá, za psem, který už zkušenosti má. Moje osobní zkušenosti to až tak nepotvrzují. U ostříleného matadora jsme nepochodili s prvničkou, a to během 6 dní. Další hárání jsme jeli za psem, který zkušenost neměl, a problém vůbec nebyl, vynikající krytí, překrytí, početný vrh. Možná je to spíš o tom, že prvnička často potřebuje zastavit, přidržet za obojek. To je věc, která může některým méně jistým psům vadit, a to i když klidnou zkušenou fenou už nakryli. A třeba pes úplný začátečník, který má přirozený tah na bránu a je sebejistý, s přidřením fenky problém mít nemusí.

Athina Arwy Abrelyz

Samostatnou kapitolou je krycí list – výběr krycích psů. Přirozenou a správnou snahou chovatelů by mělo být krytí co nejlepším psem, který vybalancuje nedostatky jejich feny, a v ostatních znacích a zdravotních testech bude mít vynikající předpoklady. Může ale dojít k tomu, že psi na krycím listu od sebe bydlí hodně daleko. Když první spojení nevyjde, je potom problém se rychle přesunout za dalším psem, aby se vše stihlo v rámci optimálního stadia říje feny.

U prvního krytí feny, kdy chovatel ještě nemá zmapované, jak se při krytí chová a třeba i to, které dny cyklu na sebe psa vůbec pustí, bych byla při výběru krycích psů tolerantní k některým nedostatkům, které pro potomstvo neznamenaají zdravotní potíže. Mám-li zdravou fenou ohledně DM nebo lokusu D, dysplazie, LTV, ... klidně bych jela za psem, který v některé z těchto oblastí není dokonalý. Začínajícím chovatelům určitě rád poradí poradce chovu. Po získání zkušeností, jak to konkrétní fenka má, se už při dalším krytí mohou volit psi bez kompromisů.

Majitel feny má kontaktovat majitele všech psů, které si chce nechat napsat na krycí list. Domluvit se na podmínkách krytí – ceně za zapsané štěně, předpokládaném termínu krytí,

ověřit zdraví psa a třeba i cestovní plány majitele. Vždycky je lepší mít na krycím listu 3 psy.

Co bych doporučila?

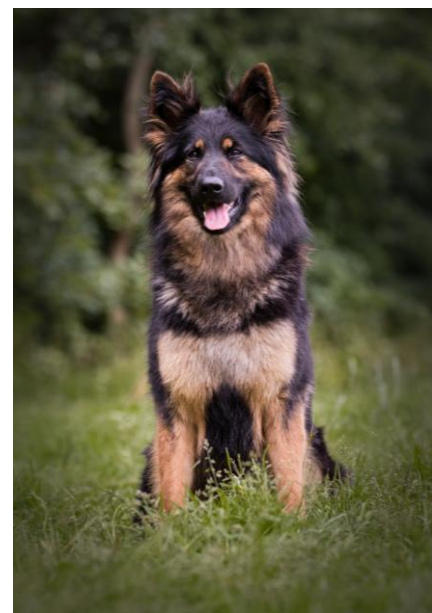
- Chovateli významně usnadní výběr správného termínu krytí, když svoji fenu dobře zná. Sleduje každé hárání výtoku i vulvu a chování feny ke psům vzhledem k předchozím znakům. Potom je potvrzení správného termínu pomocí stěrů nebo vyšetření krve už jen doplňkem.
- U fenky, která bude kryta poprvé, volit psy na krycí list s jistou vhodnou tolerancí. Třeba i z hlediska možnosti za psem jezdit několik dní po sobě. Já osobně bych i s prvničkou jela za psem, který je vhodný a ještě nekryl, pokud bych to měla blízko a mohla jet bez problémů několik dní po sobě po práci. Vhodné je i to, když lze v případě neúspěchu bez problémů operativně přejet za jiným psem na krycím listu.
- Výhodou určitě je, když fena psa zná.
- Velmi usnadní, když jsou psi ovladatelní, socializovaní, zvyklí na manipulaci. I nervozita majitelů se může na psy přenést.
- Před vypsáním psa na krycí list se domluvit s jeho majitelem.

A slovo závěrem. Stejně jako lidé jsou i psi individua. To, co je obecně obvyklé, nemusí zrovna platit pro konkrétního jedince.

*Iva Stránská
všechny fotografie jsou ilustrační*

K článku Rozum do hrsti

K článku Rozum do hrsti (Zpravodaj 1/2023) drobná úprava/doplnění autora v jedné větě. Věta v závorce (... a v chovu je **vzájemně** nepoužijete...).

Be Your Sunshine Bohemian Crystals

Zpravodaje Chodský pes jsou uloženy na webových stránkách KPCHP na adrese: https://kpchp.org/klub_zpravodaj.php

Když je soužití se psem jiné, než jste si představovali

V poslední době vnímám poměrně časté problémy hlavně začínajících kynologů s chováním jejich mazlíčků. Ano, už přes 20 let mám chodské psy a znám především toto plemeno, ale v kynologické komunitě se pohybují přes 40 let. Současného psa jako vůbec prvního cíleně cvičím pod vedením trenérky a v rámci cvičáku vnímám podobné problémy napříč plemeny. Zdá se mi, že dřív toho tolik nebyvalo. Podle mě nemá smysl se rozepisovat o řešeních – viz dál, spíš se chci zamyslet nad možnými příčinami.

Psů je podle mě mezi lidmi víc, než bývalo dřív a lidé si je pořízují z trochu jiných příčin. Jako společníky si je kupují nejen osamělí starší lidé, myslivci či sportovní kynologové, ale třeba i mladé páry, kterým někdy nahradí děti, jindy si je pořízují na přání dětí. Dřív bylo bohužel i spousta psů jen tak na dvoře, často ho ani neopustili, někdy i trvale na řetězech. To už je dnes výjimkou a je to moc dobře. Na druhé straně ale roste počet nadšených začátečníků, kteří si soužití se psem malují v růžových barvách a pak, když přijdou s dospívajícím či dospělým psem problémy, jdou na internet.

Problémy přicházejí většinou tam, kde pes nemá správnou vazbu na majitele, která se tvoří právě v tom nejmladším věku štěňátka nejlíp. Všude na internetu je plno užasných videí s vycvičenými, ovladatelnými a přátelskými pejsky, kteří provádějí různé kousky, případně se věnují stále rostoucímu množství různých psích sportů a činností.

Fira, Coreli a Daikiri Tapro

Toto ovšem rozhodně nedokáže se psem každý a jsou za tím desítky hodin pozornosti a času POUZE věnovaného psu! Kynologická literatura by naplnila nejen valník, na internetu je plno videí, návodů, odkazů. Všechno vypadá relativně snadno, dřív přece tolik textů a videí nebylo. Podle mě ale právě toto může být pro začátečníky spíš zavádějící. Spolehnu se na vyčtené a vykoukané rady a zapomenou prostým selským rozumem řešit soužití se psem. Když si přečtou, že pes se má vychovávat pozitivní motivací a pamlsky (proti tomu žádná, to je základ), dokážou to dovést ad absurdum a nechají štěně bez potrestání, když už dělá to, co ví, že nemá – třeba kouše.

Nebo třeba pojem „věnovat čas psu“ znamená společnou hru dětí z okolí se štěnětem. Psi miminko přirozeně sleduje smečku a respektuje lidi, což se dá zaměnit za „poslušnost“. Když mu ve smečce od mala chybí jednoznačné vyme-

zení místa až na jejím konci, laskavé, ale nekompromisní korigování nežádoucího chování, dospěje a podle své povahy – schopnosti dominance si může přisvojit velení ve smečce. A pak už je velmi, velmi těžké takového psa jakkoli usměrnit. Pro psa musíte být přirozenou autoritou. Laskavým, ale spravedlivým bohem, který si se vším ví rady, zajistí mu jídlo, miluje ho, tráví s ním čas a dá jeho životu potřebné mantinely. Co se smí a co ne. Pes vás potřebuje milovat i respektovat, pak se dá navázat jakýmkoli výcvikem.

Inessie z Letinské kovárny, Fly Ciara Černá luna

Majitelé by si taky měli dobře uvědomit, co od psa očekávají, jak vidí společné soužití. Ano, choďák je aktivní pes a pokud má po svém boku fyzicky zdatného sportovce, rád toho využije a nadšeně se zapojí snad do jakéhokoli psího sportu, který mu nabídnete. To ale neznamená, že nemůže být milým a příjemným společníkem starším lidem, kterým to už tolik neběhá. Samozřejmě potřebuje se proběhnout, potřebuje zaměstnat mozek. Milují přinášet kruhy, balonky, disky, v podstatě cokoli jim budete házet. Milují i různá cvičení, vlastně cokoli, kde se učí – často společně s pánem. Věnovat se se psem cíleně nějakému sportu je skvělé, ale stojí to hodně peněz a je to i o možnosti se za sportem dopravit, kterou každý nemusí mít. Pokud ale nemáte možnost hlavně mladému psu věnovat aspoň hodinu denně venku, tak byste si měli koupit spíš psa plyšového nebo kočku. To platí pro jakékoli plemeno. Tím věnovat nemyslím jen „společnou procházku více lidí a psů“, myslím skutečně psa zaměstnat nějakou společnou aktivitou, tréninkem poslušnosti, házením balonků, prostě se na sebe v páru naladit, vnímat. A samozřejmě je třeba ho umět ve velmi chválit, když dělá, co má, a vhodně usměrnit, když dělá, co nemá. Tím se právě posiluje ta pozice respektovaného vůdce, která je nutná pro soužití. Respektovaný vůdce vždy povzbudí, podpoří, pochválí. Ale taky umí přiměřeně potrestat!

Podle mě dnes lidé často mají problém rozumět chování svého psa. Jsme zvyklí komunikovat i s lidmi přes internet, písemně. Přes internet se řeší nejen logistické věci (= kdy a kde je sraz), ale bohužel i ty s emočním podtextem, které by se měly řešit zásadně osobně – když se nám něco líbí nebo nelíbí, chceme vyznat city nebo se naopak rozejít. Zdá se to pohodlnější, méně riskujeme, počítač nám nedá pár facek... Vznikají ale nedorozumění, nesprávná pochopení, prostě k tomu chybí i řeč těla, mimika... A taky odvykáme čtení mimoslovních signálů jiných lidí, schopnost empatie slábnou.

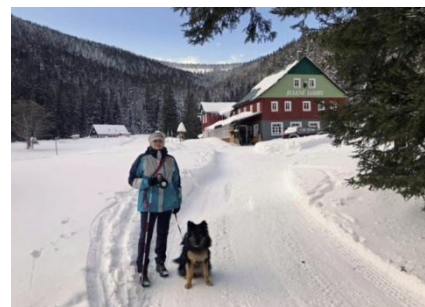
U lidí, nikoli u psů. Oni nevnímají jen CO říkáme, ale i jak, intonaci, jak se k tomu hýbeme... A čekají to i od nás. Pokud někdo neporozumí chování psa, neumí přirozeně vycítit, jak se ke psu má chovat, velmi pravděpodobně si neuvědomuje i svoje chyby, svoje slabé stránky v přístupu ke psu. Tam má pak jakékoli čtení jen velmi malý smysl. Je potřeba zajít za zkušeným vnímavým kynologem.

Pozor na cvičiště, kde se cvičí parforsní metodou, kde zlobivého psa nadměrně fyzicky trestají. Tím se sice u některých typů psů dá něco odbourat, ovšem choďák necvičí proto, že se pána bojí, ale proto, že ho bezmezně miluje, respektuje a chce se mu zavděčit. Zkušený trenér, když vidí majitele (případně i více členů rodiny) se psem, co dělají, pak může poradit, většinou vymyslet nějakou individuální fintu. Každopádně je líp svého psa vnímat, sledovat, a věnovat mu pozornost už od štěněte. Zlovyky se odstraňují výrazně hůř, než šly vytvořit. A hlavně, u dospělého psa, který vás třeba jen miluje, ale nerespektuje, je získání respektu a vyššího místa v jeho smečce už skutečně oříškem. Jde o to, že pokud se nezmění pán, nezmění se nic.

*Iva Stránská
všechny fotografie jsou ilustracní*

Proč chodský pes

Nikdy bych nepomyslela, že jednou budu potřebovat vodičího psa. Nyní jsem prakticky nevidomá, se sluchadly v obou uších. Postupně mi oba choďáčky pro paničku s červenobílou holí, vycvičila znalá mých potřeb, zkušená trenérka paní Michaela Perčinová z pražské obecně prospěšné společnosti Pestrá. Jedno tito psi mají společné, že jsou temperamentní, proto prý je nechtějí cvičit pro nevidomé. Já si to nemyslím, pouze bych je nedoporučila, kde nemá budoucí klient zkušenost se psy, aneb špatně či pomalu chodí a rád leniví, či má přednostní zájmy než je jeho tzv. kompenzační pomůcka. Choďák chce pohyb a program, odpočívání vydrží tak dva dny a pak je nesvůj. Pro mne je to mazlivý parťák, zvládá kdykoliv vést i do nepohody, a s kterým se rozhodně nenudím, takže nemám čas myslet na nějaké splíny. On důvěřuje mně a já naprosto jemu, protože on je ten šikovný trasér a vede, aby mě neohrozil. Pro mne to je jako s péčí o svěřené dítě, je to mé druhé já, myslím tím zodpovědnost za něj. Tito psi sdílejí s námi domácnost, aby byli vždy po ruce paničce. Oproti labradorovi nelínají na oblečení, a při pravidelném vyčesávání jim neplstnatí srst.

Dokážou podávat, přinést co potřebuji, označit první a poslední schod, překážku. Zvládají eskalátory, najdou přechody, nemají problém cestovat dopravními prostředky, i třeba lanovkou. Najdou místa k sezení a vyvedou okolo překážky...

Assim, první chodský pes, mi pomáhal přes sedm let. Bohužel rakovina nás rozdělila. I přes krátký život jej měl velmi pestrý. Projel s námi celou republiku nejen v zápřahu ve vozíku za tandemové kolo, ale také autem i do zahraničí. Byl velmi oblíbený, líbivý a dokázal odbourávat u lidí špatné zkušenosti se psy.

Můj nynější Charlie je už osmiletý kluk, je také mazlivý, též šikovný, ale je potřeba jej trochu nechat proběhnout a pak v klidu vede, tedy aby netáhl. Jinak také umí, co jsem uvedla, jen už tak často necestují samostatně jako dříve, protože manžel je také ve starobním důchodu a dost jezdíme autem, což Charlie miluje a vydrží pohodově cestu i do Řecka. Bydlíme na vesnici, kde nemáme ani přechod, tak je to pro něj hodně jednoduché, ale občas si vyjedeme i do Prahy, aby nezapomněl.

Nejraději je, když má celou rodinnou smečku dětí pohromadě, to je opravdu spokojený a já s ním. Zatím vše vcelku pohodově zvládáme a věřím, že nás čekají ještě pohodové další společné dny i zážitky. S choďáčky není nouze o přátele, sami nás lidé zastavují a slyšíme slovo krasavec. Také mají jedno společné, že se jim líbí v restauraci a pokud jde s námi páníček, dává najevo, aby si mě převzal a on měl volnost. ☺

Dagmar Prošková a Charlie Lužanské hvězdy

Caspian Eda a Casius Gas z Gipova

Princess z Gipova a Penelope Mag z Gipova

